

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1.	Nazwa zajęć/przedmiotu:	Psychologia wychowawcza
2.	Nazwa zajęć/przedmiotu w języku angielskim	Educational psychology
3.	Kod zajęć/przedmiotu:	Kod: 12-DS2st02
4.	Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):	obowiązkowy
5.	Kierunek studiów:	dialog i doradztwo społeczne
6.	Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie):	II stopień
7.	Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):	ogólnoakademicki
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje):	1
9.	Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):	24 h konwersatorium
10.	Liczba punktów ECTS:	4
11.	Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:	Jacek, Soiński, prof. UAM dr hab. oborys@wp.pl dr Maja Stańko (WPIK, UAM)
12.	Język wykładowy:	polski
13.	Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):	nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

a) przekazanie wiedzy na temat podstawowych mechanizmów wpływu wychowawczego oraz głównych aspektów oddziaływania rodziny, szkoły i środowiska

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Znajomość podstaw psychologii oraz psychologii rozwojowej

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
PW_01	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu psychologii wychowania	DiDS_W01; DiDS_W05;
PW_02	wyjaśnia mechanizmy wpływu wychowawczego, odwołując się do podstawowych koncepcji psychologicznych	DiDS_W01; DiDS_W06;
PW_03	wskazuje aspekty środowiska rodzinnego ważne dla rozwoju dziecka	DiDS_W01; DiDS_W02; DiDS_W06; DiDS_W08;
PW_04	opisuje typologie postaw i stylów wychowawczych rodziców i nauczycieli	DiDS_W01; DiDS_W08;
PW_05	wyjaśnia poznawcze wyznaczniki zachowań nauczycieli	DiDS_W01; DiDS_W07;
PW_06	wymienia środowiskowe i podmiotowe czynniki warunkujące funkcjonowanie szkolne ucznia	DiDS_W01; DiDS_W02; DiDS_W06;
PW_07	wskazuje rodzaje i przyczyny trudności wychowawczych	DiDS_W01; DiDS_W02; DiDS_W06; DiDS_W07;
PW_08	charakteryzuje techniki diagnostyczne używane przy badaniu środowiska wychowawczego	DiDS_U06;
PW_09	wykorzystuje wiedzę o mechanizmach wpływu wychowawczego do wyjaśniania konkretnych	DiDS_W02; DiDS_W06; DiDS_W07;

	zachowań dzieci i młodzieży	
PW_10	rozumie zasady stosowania narzędzi psychopedagogicznych do diagnozy środowiska wychowawczego i poprawnie interpretuje wyniki badań	DiDS_W02; DiDS_W06; DiDS_U06; DiDS_U07;
PW_11	planuje oddziaływania wychowawcze	DiDS_W02; DiDS_W06; DiDS_U02; DiDS_K02; DiDS_K04;
PW_12	ma podstawowe umiejętności w zakresie niesienia pomocy wychowawczej	DiDS_W02; DiDS_W06; DiDS_U02; DiDS_U03; DiDS_K01; DiDS_K03;
PW_13	ma świadomość możliwości i potrzeby ingerencji wychowawczej	DiDS_W02; DiDS_W06; DiDS_W07; DiDS_K03; DiDS_K04;
PW_14	szanuje podmiotowość dzieci i wychowawców	DiDS_W01; DiDS_W07; DiDS_U02; DiDS_U03; DiDS_K01; DiDS_K02 DiDS_K03;
PW_15	pojmuje ideę harmonii między rozwojem dziecka i jego socjalizacją jako dwoma głównymi celami wychowania	DiDS_W02; DiDS_W05; DiDS_W06; DiDS_K01; DiDS_K02;

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Konwersatorium	
Wprowadzenie do psychologii wychowawczej: pojęcie wychowania, cele wychowania w koncepcjach pedagogicznych i psychologicznych	PW_01
Środki oddziaływań wychowawczych	PW_01
Funkcjonowanie kar i nagród	PW_01; PW_02
Naśladowanie i modelowanie: koncepcje wyjaśniające naśladowanie, wyznaczniki efektywności modelowania	PW_01; PW_02; PW_08
Kształtowanie postaw i wpajanie norm: proces internalizacji wartości i norm, wychowawcze uwarunkowania rozwoju moralnego	PW_02; PW_14
Mechanizmy wychowania w rodzinie	PW_01; PW_02; PW_03; PW_10
Postawy rodzicielskie: wymiary postaw rodzicielskich, typologie i wyznaczniki postaw rodzicielskich, konsekwencje postaw rodzicielskich dla rozwoju dziecka	PW_01; PW_02; PW_04; PW_08; PW_09; PW_10
Rola rodziny w świetle wybranych koncepcji	PW_03; PW_14
Typologie zachowań nauczycielskich i błędów nauczycielskich	PW_02; PW_05; PW_14
Wyznaczniki zachowań nauczycielskich: rola oczekiwań nauczyciela, ukryte programy nauczycieli	PW_02; PW_05; PW_08
Środowiskowe i pedagogiczne uwarunkowania funkcjonowania szkolnego uczniów i wskaźniki powodzenia szkolnego	PW_02; PW_06; PW_08; PW_09; PW_11
Biopsychiczne uwarunkowania funkcjonowania szkolnego uczniów: rola czynników biopsychicznych (stanu zdrowia oraz sprawności fizycznej i ruchowej, inteligencji i zdolności, motywacji, czynników temperamentalnych), interakcyjny charakter wpływów	PW_06; PW_15
Trudności wychowawcze: typy trudności, geneza trudności	PW_03; PW_07; PW_09; PW_10; PW_11; PW_12; PW_13; PW_14
Sposoby diagnozowania środowiska wychowawczego rodziny: Kwestionariuszowe techniki badania postaw rodzicielskich;	PW_03; PW_08; PW_10

5. Zalecana literatura obowiązkowa:

- Brzezińska, A. (2000). Psychologia wychowania. W: J. Strelau (red.), Psychologia (t. 3, s. 227-257). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Dembo M., H. (1997). Stosowana psychologia wychowawcza. Warszawa: WSiP
Grochowska, A. (1993). Wybrane metody badania postaw rodzicielskich. W: S. Siek (red.), Wybrane metody badania osobowości. Warszawa: Wydawnictwa ATK.
Gurycka, A. (1990). Błąd w wychowaniu. Warszawa: WSiP.
Konarzewski, K. (1987). Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych. Warszawa: PWN.
Plopa, M. (2008). Kwestionariusz Postaw Rodziców (KPR-Roc). Podręcznik. Warszawa: Vizja Press&IT.
Plopa, M. (2008). Skala Postaw Rodzicielskich (SPR). Podręcznik. Warszawa: Vizja Press&IT.

6. Zalecana literatura uzupełniająca:

- Braun-Gałkowska M. (1991). Metody badania systemu rodzinnego. Lublin.
Jaworowska, A. (1985). Mężczyzna jako ojciec: predyspozycje do rodzicielstwa i uwarunkowania funkcjonowania w tej roli. Psychologia Wychowawcza, 28(5), s. 546-560.
Jaworowska, A. (1986). Specyfika roli ojca: różnice między matką a ojcem w zakresie funkcjonowania w rolach rodzicielskich. Psychologia Wychowawcza, 29(1), s. 69-82.
Jaworowska, A., Matczak, A. (1998). Test Niedokończonych Zdań Rottera (RISB). Podręcznik. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Łobocki M. (2000). Metody i techniki badań pedagogicznych, Impuls, Kraków.
Plopa, M. (2007). Więzy w małżeństwie i rodzinie. Metody badań. Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls".
Przetacznik-Gierowska, M., Włodarski, Z. (2002). Psychologia wychowawcza. T.2.. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
Skorny Z. (1987). Psychologia wychowawcza dla nauczycieli. Warszawa.
Stemplewska-Żakowicz, K. (red.), (1998). Nowe spojrzenie na Test Zdań Niedokończonych J. Rottera. Interpretacja jakościowa. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP
Margasiński, A. (2009). Skale Oceny Rodziny SOR. Polska adaptacja FACES IV – Flexibility and Cohesion Evaluation Scales Davida H. Olsona. Podręcznik. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X

Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu														
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin ustny															
Egzamin z „otwartą książką”															
Kolokwium pisemne															
Kolokwium ustne															
Test															
Projekt															
Esej															
Raport															
Prezentacja multimedialna															
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)															
Portfolio															
Inne (jakie?) -															
...															

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		24
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	60
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	30
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		114
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		4

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

dobry plus (+db; 4,5):

dobry (db; 4,0):

dostateczny plus (+dst; 3,5):

dostateczny (dst; 3,0):

niedostateczny (ndst; 2,0):

- 5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu
- 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu
- 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu
- 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami określone w efektach kształcenia tego modułu
- 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami określone w efektach kształcenia tego modułu
- 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach kształcenia tego modułu